

ANDRZEJ JAN DEMITRÓW
Uniwersytet Opolski, Wydział Teologiczny
<https://orcid.org/0000-0002-2643-7185>

Ks. Jan Kochel, ks. Artur Sepioło,
Drogi wychowania. Elementarz pedagogii biblijnej,
Kielce 2022, 302 s.

Jednym z podstawowych i najważniejszych wyzwań, przed którym staje dzisiejszy Kościół, a zwłaszcza jego pasterze i wychowawcy, jest owocne i skuteczne dotarcie do jak najszerszego kręgu wierzących z orędziem zbawienia. Doświadczenie wskazuje, że nie wystarcza jedynie informacyjne podanie wiadomości o Bogu, ale wymaga czasu i odpowiedniego środowiska, w którym dokonuje się powolny proces wychowania i dojrzewania w wierze. Naturalnym środowiskiem, na które wskazują same teksty biblijne, jest rodzina i relacje w niej pomiędzy rodzicami i dziećmi. Warto w tym miejscu przypomnieć, że podstawowe wskazania dla ludu wybranego w tak fundamentalnym wydarzeniu, jak wieczerza paschalna w Egipcie, dotyczą właśnie przekazu wiary młodszemu pokoleniu w postaci odpowiedzi na postawione przez dzieci pytania (zob. Wj 12,26-27; 13,8.14). Dzięki tak jasnym wskazówkom, kultywowanym przez całe wieki i pokolenia w Izraelu podczas corocznej wieczerzy paschalnej, utrwaliła się wiara i tożsamość ludu wybranego. Stąd też zamiar autorów, aby bazując na biblijnym wzorcu przekazu wiary, wspomóc rodziców i wychowawców w tym niełatwym zadaniu obecnego czasu.

Główny autor publikacji – ks. Jan Kochel, kapłan diecezji gliwickiej, teolog i pedagog, profesor nauk teologicznych (kierownik Katedry Teologii Pastoralnej, Katechetyki, Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Opolskiego) – w oryginalny sposób dokonał wyboru 11 zagadnień biblijnego wychowania, ujętych odpowiednio w kolejne rozdziały. W każdym z nich umieszczono cztery szczegółowe tematy, które w sumie dają cykl 44 tematów wychowawczych. Każdy z tematów (z obszaru wychowania) posiada stałą strukturę: „Czytaj!”, „Rozważaj!”, „Módl się!” i „Żyj Słowem!” W ten sposób czytając (*lectio*) wybrane teksty biblijne w rytmie *lectio divina*, można rozważać (*meditatio*) i modlić się (*oratio*), by uczyć się krytycznego osądu współczesnej rzeczywistości i dojrzewać w kręgu wartości chrześcijańskich (*actio*).

Istotnego waloru dodają podręcznikowi proste rysunki, wykonane przez Annę Szadkowską OV, w których postacie Dreptusia i Wychowawcy mają towarzyszyć dziecku i rodzicom w kolejnych krokach w procesie wychowania. Z pewnością tego typu ilustracje stanowią dobrą stymulację do rozmowy z dziećmi, która wpisuje się w pomost pomiędzy teorią a praktykę, określaną w pierwszych wiekach Kościoła mianem *operatio* (działanie, czyn). Dodatkową pomoc stanowią uwagi ks. Artura Sepioły, w jaki sposób wcielić w życie podane sugestie wychowawcze. Na szczególną uwagę zasługują propozycje w ramce, które zawierają pytania, czy problemy sformułowane przez dr Kornelię Czogalik – polonistkę i teolog. Odzwierciedlają one najczęstsze postawy dzieci trochę starszych niż te, do których przemówią przygody Dreptusia.

Autorzy podkreślają, że odbiorcami tak skomponowanego elementarza są przede wszystkim katecheci, wychowawcy i rodzice, a więc osoby bezpośrednio zainteresowane wychowaniem religijnym dzieci i młodzieży. Liczą jednak, że obecny kształt elementarza zainteresuje wszystkie osoby, którym zależy na chrześcijańskim wychowaniu młodego pokolenia.

Omawiany elementarz z dwóch zasadniczych powodów jest godny polecenia. Po pierwsze, stanowi on istotną i bogatą ofertę pomocy w pracy katechetycznej i duszpasterskiej z dziećmi i młodzieżą, a także w domu w czasie tzw. katechezy rodzinnej. Po drugie, publikacja w formule elementarza biblijnego może pomóc odbiorcom odnaleźć podstawowe i najprostsze ścieżki wychowania na podstawie tradycyjnych wartości zawartych w przesłaniu biblijnym. Pozostaje życzyć kolejnych wydań omawianej książki, jak również dalszych publikacji, pomocnych na ścieżkach wychowania młodego pokolenia.